

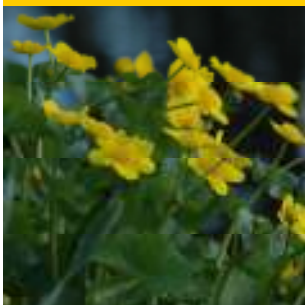


Ecologisch onderzoek

Onderweg 12 Waddinxveen



Watersnip-rapport 09A012





Colofon

Titel	Ecologisch onderzoek
Subtitel	Onderweg 12 Waddinxveen
Status rapport	Concept-rapport
Projectnummer	09A012
Datum uitgave	Mei 2008
Samenstellers	Brigit van Vliet, adviseur Watersnip Advies John van Gemeren, directeur Watersnip Advies
Foto's	Brigit van Vliet
Naam en adres opdrachtgever	IntROview B.V. Sterrenlaan 24 2743 LS Waddinxveen
Contactpersoon opdrachtgever	Dhr. W. Kaandorp

Alle auteursrechten ten aanzien van dit rapport worden uitdrukkelijk voorbehouden. Niets uit dit rapport mag worden vermenigvuldigd en/of openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook zonder de voorafgaande schriftelijke toestemming van Watersnip Advies, noch mag het zonder een dergelijke toestemming worden gebruikt voor enig ander werk dan waarvoor het is vervaardigd.

Inhoudsopgave

1	INLEIDING	6
2	TOETSINGSKADER.....	8
2.1	LANDELIJK NATUURBELEID- EN WETGEVING	8
2.1.1	<i>Flora- en Faunawet</i>	8
2.1.2	<i>Natuurbeschermingswet 1998</i>	9
2.1.3	<i>Nota Ruimte (2006)</i>	9
2.2	PROVINCIAAL BELEID.....	9
2.2.1	<i>Streekplan Zuid-Holland Oost (2003) en Nota regels voor Ruimte (2004)</i>	9
3	LOCATIEBESCHRIJVING	10
3.1	HUIDIGE SITUATIE	10
3.2	BOUWPLANNEN	10
4	ECOLOGISCH BEOORDELING PLANGEBIED.....	12
4.1	METHODE.....	12
4.2	FLORA.....	12
4.3	FAUNA	13
4.3.1	<i>Vogels</i>	13
4.3.2	<i>Vissen en amfibieën</i>	13
4.3.3	<i>Zoogdieren</i>	14
4.3.4	<i>Overige soorten</i>	14
4.4	OVERZICHT WAARGENOMEN EN AANGENOMEN SOORTEN	14
5	CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN	16
5.1	CONCLUSIES	16
5.2	AANBEVELINGEN.....	16
6	BRONNEN	18

1 Inleiding

Per 1 april 2002 is de Flora- en faunawet (FF-wet) van kracht geworden. De FF-wet voorziet in de bescherming van planten- en diersoorten binnen en buiten beschermde natuurgebieden. De beschermde plantensoorten mogen niet vernietigd of beschadigd worden. De beschermde diersoorten mogen niet gedood, verwond of opzettelijk verontrust worden. Daarnaast mogen hun nesten, hollen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen niet beschadigd, vernield, uitgehaald, weggenomen of verstoord worden en ook mogen hun eieren niet vernietigd of vernield worden. Als dit wel gebeurt tijdens het uitvoeren van nieuwbouwplannen en het door aanpassing van de plannen niet te voorkomen is, moet een ontheffingsaanvraag ingediend worden. Een onderzoek naar de aanwezige flora en fauna is dan ook altijd noodzakelijk voor het uitvoeren van ruimtelijke inrichtings- of ontwikkelingsmaatregelen.

V.o.f Plan Nooitgedacht is voornemens woningbouw te realiseren op een locatie nabij Onderweg 12 te Waddinxveen. Een deel van dit perceel bestaat uit weidegebied. Daarnaast bevindt zich er een garagebedrijf dat zal worden afgebroken.

In april 2009 hebben gekwalificeerde medewerkers van Watersnip Advies een flora- en fauna-inventarisatie gedaan op de nieuwbouwlocatie. Dit rapport geeft een overzicht van de aanwezige flora en fauna en de problematiek met betrekking tot de (streng) beschermde soorten. In dit rapport wordt aangegeven wanneer en waar er schade op kan treden bij het realiseren van de bouwplannen. Met het oog op de zorgplicht worden waar mogelijk maatregelen beschreven gericht op het voorkomen van schade.

2 Toetsingskader

Als initiatiefnemer van de voorgenomen nieuwbouw, dient v.o.f. Plan Nooitgedacht te toetsen of er eventuele gevolgen zijn voor beschermde natuurwaarden. Daarbij wordt onderscheid gemaakt tussen beschermde dier- en plantensoorten en beschermde gebieden.

Concreet betekent het dat nagegaan moet worden of:

- Er overtreding van de verbodsbepalingen voor beschermde soorten plaatsvindt (toetsing Flora- en Faunawet en provinciaal compensatiebeleid);
- Er mogelijke significante gevolgen zijn voor beschermde gebieden (toetsing NB-wet);
- Er wezenlijke waarden en kenmerken voor Ecologische Hoofdstructuurgebieden aangetast worden (toepassen afwegingskader Structuurschema Groene Ruimte).

2.1 Landelijk natuurbeleid- en wetgeving

2.1.1 Flora- en Faunawet

Per 1 april 2002 is de Flora- en faunawet (FF-wet) van kracht geworden. De FF-wet voorziet in de bescherming van planten- en diersoorten binnen en buiten beschermde natuurgebieden. Daarbij wordt onderscheid gemaakt tussen algemeen beschermde soorten (tabel 1 FF-wet) en streng beschermde soorten (tabel 2/3 FF-wet). De verbodsbepalingen van de FF-wet hebben betrekking op het aantasten, verontrusten of verstoren van beschermde dier- of plantensoorten, hun nesten, hollen en andere voortplantings- of vaste rust- en verblijfplaatsen.

In het geval van ruimtelijke ontwikkeling en inrichting geldt voor de algemeen beschermde soorten uit tabel 1 een vrijstelling. Voor tabel 2 en 3 soorten dient in het geval van overtreding van de verbodsbepalingen een ontheffing aangevraagd te worden en dienen mitigerende danwel compenserende maatregelen te worden genomen. Daarnaast bestaat voor tabel 2 soorten de mogelijkheid om, in bepaalde situaties, te werken aan de hand van een goedgekeurde gedragscode, waardoor een ontheffingsaanvraag niet noodzakelijk is. Een onderzoek naar de aanwezige flora en fauna is dan ook altijd noodzakelijk voor het uitvoeren van ruimtelijke inrichtings- of ontwikkelingsmaatregelen.

Een ontheffing wordt verleend indien er geen afbreuk wordt gedaan aan de gunstige staat van instandhouding van de soort. Daarnaast geldt ten aanzien van tabel 3 soorten die eveneens opgenomen zijn in bijlage IV van de Habitatrichtlijn, dat een ontheffing alleen verleend wordt als er geen andere bevredigende oplossing bestaat en er sprake is van dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en voor het milieu wezenlijk gunstige effecten.

Overigens geldt voor alle planten- en diersoorten de zorgplicht uit artikel 2 van de FF-wet. Deze bepaalt dat een ieder die weet dat zijn of haar handelen nadelige gevolgen voor flora of fauna veroorzaakt, verplicht is om maatregelen te nemen (voor zover redelijkerwijs kan worden gevraagd) die deze negatieve gevolgen zoveel mogelijk voorkomen, beperken of ongedaan maken. De zorgplicht kan gezien worden als algemene fatsoenseis die voor iedereen geldt.

2.1.2 *Natuurbeschermingswet 1998*

De bescherming van Vogelrichtlijn- en Habitatrichtlijngebieden is geregeld in de Natuurbeschermingswet 1998 (NB-wet). Tevens regelt het de bescherming van beschermde Natuurmonumenten. Het plangebied heeft geen directe relatie met beschermde natuurmonumenten of met Vogel- en Habitatrichtlijngebieden in de omgeving.

2.1.3 *Nota Ruimte (2006)*

Het beleid met betrekking tot de Ecologische Hoofdstructuur (EHS), geïntroduceerd in het Natuurbeleidsplan van 1990, is voortgezet in de planologische kernbeslissing Nota Ruimte van de Ministeries van VROM, LNV, VenW en EZ (2006). Voor EHS-gebieden geldt de verplichting tot instandhouding van de wezenlijke kenmerken en waarden en een 'nee-tenzij'-regime. Binnen deze gebieden zijn nieuwe plannen die de wezenlijke kenmerken van het gebied significant aantasten niet toegestaan, tenzij er geen reële alternatieven zijn én er sprake is van redenen van groot openbaar belang. Eventuele schade moet zoveel mogelijk worden gemitigeerd en/of gecompenseerd. Dit compensatiebeginsel is geïntroduceerd in het Structuurschema Groene Ruimte (SGR). Provincies werken dit compensatiebeginsel uit in hun streekplan. Provinciale ecologische verbindingzones zijn beschreven in het rapport 'Ecologische verbindingzones in Zuid-Holland (1998)'.

2.2 Provinciaal beleid

2.2.1 *Streekplan Zuid-Holland Oost (2003) en Nota regels voor Ruimte (2004)*

De Nota Regels voor Ruimte is een herziening van de Nota Planbeoordeling uit 2002. Samen met het streekplan vormt dit het beoordelingskader van Gedeputeerde Staten voor gemeentelijke ruimtelijke plannen.

In de Nota Regels voor Ruimte is het provinciale compensatiebeginsel, voortvloeiende uit de SGR en Nota Ruimte en vertaald naar het provinciale streekplan, verankerd. Naast de gebieden die vallen binnen de in het streekplan aangeduide 'groene contouren', geldt de compensatieverplichting ook voor biotopen (leefgebieden en groeiplaatsen) van soorten die voorkomen op de Rode Lijsten opgesteld door het Ministerie van LNV. De compensatieverplichting ligt bij de initiatiefnemer van de activiteiten.

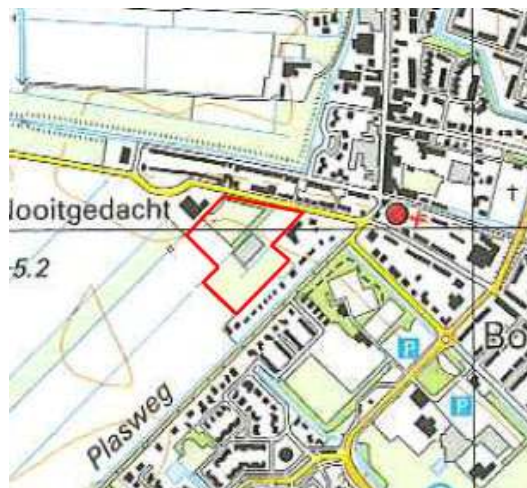
Het plangebied valt niet binnen een groene contour en heeft geen relatie met ecologische verbindingzones in de omgeving.

3 Locatiebeschrijving

3.1 Huidige situatie

Het plangebied is gelegen in twee kilometervakken met de Amersfoortse coördinaten: 103,450 en 103,451. Het nieuwbouwperceel is te onderscheiden in drie delen. Het eerste deel ligt direct naast het bedrijf en de woonboerderij op Onderweg 12. Dit terrein bestaat uit grasland dat voor een groot deel wordt gebruikt als schapenweide. Daarnaast wordt het terrein gebruikt om materialen van bedrijven op te slaan. Het terrein wordt aan de zuidkant afgeschermd van de weilanden in de omgeving door een hoge coniferen haag.

Op het tweede deel van het terrein is momenteel een garagebedrijf gevestigd. Dit deel van het perceel bestaat uit een groot verhard parkeerterrein met daarachter de showroom van het bedrijf. Het derde deel van het perceel bestaat uit weidegebied. Een groot deel van het perceel wordt begrensd door sloten. Tussen de schapenwei en de garage en tussen de garage en het weiland zijn aan de oostkant sloten gelegen. Nabij de woning van de familie Van Vliet ligt ook een sloot met vijverpartij.



451

104

Figuur 1: Bouwlocatie

3.2 Bouwplannen

V.o.f. Plan Nooitgedacht is voornemens woningen te realiseren op het perceel. Hiervoor zal het binnen het plangebied gelegen garagebedrijf afgebroken worden. De sloten die over het perceel lopen gedempt. De sloten die om het perceel heen liggen blijven behouden en zal worden uitgebreid. Tevens zullen er een aantal nieuwe brede sloten gegraven worden, zodat het gehele terrein uiteindelijk omgeven is door water. Het plan is de oevers van deze sloten op een natuurlijke manier in te richten.

4 Ecologisch beoordeling plangebied

In dit hoofdstuk wordt een korte beschrijving gegeven van de flora en fauna die aangetroffen is op het nieuwbouwperceel. De bevindingen worden vervolgens getoetst aan relevant beleid en wetgeving.

4.1 Methode

Voordat begonnen is met de inventarisatie in het veld is er gekeken naar bestaande gegevens via het Natuurloket. Het Natuurloket geeft aan of in de betreffende uurhokken tijdens eerdere inventarisaties beschermde plant- en diersoorten aangetroffen zijn. Voor de kilometerhokken waarbinnen het plangebied zich bevindt geeft het Natuurloket aan dat er zoogdieren van Flora- en faunawet, uit lijst 2 en 3 en de genoemde soorten van Habitatrichtlijn aanwezig zijn binnen het plangebied. Deze gegevens dienen als globale indicatie bij het uitvoeren van de veldinventarisatie.

Naast het raadplegen van het Natuurloket zijn diverse internetsites, relevante artikelen en verspreidingskaarten van o.a. RAVON, geraadpleegd. Hieruit kan opgemaakt worden of bepaalde soorten al dan niet in de omgeving van het plangebied voorkomen. Zo geven de verspreidingskaarten van RAVON aan dat de Rugstreeppad en de beschermde vissoort Kleine modderkruiper voorkomen in de omgeving van het plangebied.

De veldinventarisatie is uitgevoerd op woensdag 22 april (zonnig, ongeveer 16°C). De inventarisatie is uitgevoerd door gekwalificeerde medewerkers van Watersnip Advies. De visinventarisatie is uitgevoerd met behulp van een groot schepnet (model Poldervis RAVON). De vleermuisinventarisaties zijn uitgevoerd met een batdetector, de Petterson D200 en zijn uitgevoerd op maandag 20 april van 17.00 – 18.00 uur (onbewolkt 12°C, matige noordenwind), tijdens dit bezoek is het terrein onderzocht op geschiktheid voor vleermuizen en op maandag 27 april van 22.20 – 23.40 uur (licht bewolkt, 12°C, windstil).

4.2 Flora

Vegetatie op het weiland en het terrein met de schapenweide bestaat voornamelijk uit Engels raaigras. Verder komen er met name langs de oevers van de sloten verschillende kruidachtige gewassen voor, zoals Blaartrekkende boterbloem, Akkerereprijs, Bitterzoet, Pinksterbloem en Harig wilgenroosje.



Figuur 2: Ondergedoken waterplanten



Figuur 3: Holpijp

De sloten kenmerken zich over het algemeen door een goede waterkwaliteit met helder water. Diverse indicatorsoorten voor betere wateren worden aangetroffen, zoals fonteinkruiden en Sterrekroos. De smalle sloot achter het garagebedrijf herbergt een uitgebreide populatie van de schoonwatersoort Holpijp. Deze paardenstaartachtige wijst ook op de aanwezigheid van kwel.

Verder werd er in de sloten Liesgras, Gele lis, Grote egelskop en Grote lisdodde aangetroffen. Daarnaast zijn er ook enkele ondergedoken waterplanten aangetroffen, waaronder Tenger fonteinkruid en Smalle waterpest.

Langs de schapenwei en langs het parkeerterrein van de garage staat struweelachtige vegetatie, met onder andere Berk.

Tussen het deel met de schapenwei en de weilanden in de omgeving staat een hoge coniferen haag.

Er zijn geen beschermde plantensoorten aangetroffen in het plangebied. Binnen het plangebied zijn geen geschikte biotopen voor beschermde plantensoorten aanwezig.



Figuur 4: Sloot met Holpijp

4.3 Fauna

4.3.1 Vogels

Tijdens de veldinventarisatie is een aantal verschillende vogelsoorten aangetroffen op de weilanden en bij de schapenweide, zoals Ekster, Heggemus en Merel. Langs de oevers en in het water binnen het plangebied zijn Blauwe reiger, Wilde eend, Waterhoen en Meerkoet aangetroffen. Alle vogels zijn beschermd in het kader van de Flora- en faunawet. Het gaat hier echter om soorten waarvan het nest niet valt onder artikel 11 van deze wet. Dit betekent dat de nesten van deze vogels alleen tijdens het broedseizoen beschermd zijn. Daarbij dient voor ogen gehouden te worden dat de FF-wet geen standaard periode hanteert voor het broedseizoen; van belang is of een nest bewoond is. Indien bij aanvang van de werkzaamheden een bewoond nest aangetroffen wordt, mogen er geen werkzaamheden uitgevoerd worden die het nest verstoren.

Vogels waarvan het nest jaarrond beschermd is, zijn niet te verwachten binnen het plangebied. Er zijn geen vogels aangetroffen die op de Rode-Lijst staan. Deze zijn evenmin te verwachten binnen het plangebied.

4.3.2 Vissen en amfibieën

Tijdens de visinventarisatie is de Driedoornige stekelbaars aangetroffen. Deze vissoort is niet beschermd. Verder zijn de kikkervisjes van de Bruine kikker (tabel 1 FF-wet) waargenomen, waaruit opgemaakt kan worden dat de bruine kikker voorkomt in het plangebied. Het plangebied biedt verder een geschikt biotoop voor de Groene kikker en de Kleine watersalamander (beiden tabel 1 FF-wet). Deze algemeen beschermde soorten genieten bij ruimtelijke ontwikkeling en inrichten, vrijstelling in het kader van de FF-wet.

De streng beschermde vissoort Kleine modderkruiper (tabel 2 FF-wet) en de Rugstreeppad (tabel 3 FF-wet), waarvan bekend is dat deze voorkomen in de omgeving van het plangebied zijn niet waargenomen op het perceel. De waarnemingsomstandigheden voor het spotten van de Rugstreeppad waren op de tweede avond ideaal. Op een andere locatie werden volop roepende mannetjes gehoord. Aangenomen kan worden dat beide soorten geen gebruik maken van het plangebied.

4.3.3 Zoogdieren

Op het perceel zijn molshopen waargenomen, wat betekent dat de Mol (tabel 1 FF-wet) aanwezig is binnen het plangebied.

De Gewone dwergvleermuis (tabel 3 FF-wet/bijlage IV Habitatrichtlijn) is slechts incidenteel foeragerend waargenomen binnen het plangebied. Ook dhr. H. van Vliet gaf in een mondelinge mededeling aan dat er vleermuizen binnen het plangebied aanwezig zijn.

4.3.4 Overige soorten

Het plangebied herbergt geen geschikte biotopen voor beschermde libellen, vlinders, andere insecten of ongewervelden.

4.4 Overzicht waargenomen en aangenomen soorten

Tijdens de veldinventarisaties zijn enkele (streng) beschermde diersoorten waargenomen op de nieuwbouwlocatie, zie tabel 1. er zijn geen beschermde plantensoorten in het plangebied aanwezig of te verwachten. Teven zijn er geen Rode lijstsoorten waargenomen of te verwachten.



Figuur 5: Sloot langs garagebedrijf

Tabel 1: Aangetroffen beschermde diersoorten

Soortnaam (Ned. Naamgeving)	Soortnaam (Wet. Naamgeving)	Status
<i>Amfibieën</i>		
Bruine kikker	<i>Rana temporaria</i>	Algemeen beschermd
Groene kikker	<i>Rana esculenta</i>	Algemeen beschermd
Kleine watersalamander	<i>Triturus vulgaris</i>	Algemeen beschermd
<i>Vogels</i>		
Blauwe reiger	<i>Ardea cinerea</i>	Streng beschermd
Ekster	<i>Pica pica</i>	Streng beschermd
Heggenus	<i>Prunella modularis</i>	Streng beschermd
Kauw	<i>Corvus monedula ssp. spermologus</i>	Streng beschermd
Meerkoet	<i>Fulica atra</i>	Streng beschermd
Merel	<i>Turdus merula</i>	Streng beschermd
Waterhoen	<i>Gallinula chloropus</i>	Streng beschermd
Wilde eend	<i>Anas platyrhynchos</i>	Streng beschermd
Zwarte kraai	<i>Corvus corone</i>	Streng beschermd
<i>Zoogdieren</i>		
Gewone dwergvleermuis	<i>Pipistrellus pipistrellus</i>	Streng beschermd
Mol	<i>Talpa europea</i>	Algemeen beschermd

5 Conclusies en aanbevelingen

5.1 Conclusies

- Voor de algemeen beschermde soorten (Bruine kikker en Mol) geldt een vrijstelling van de Flora- en faunawet, omdat nieuwbouw valt onder ruimtelijke ontwikkeling (paragraaf 2.1). Er is voor het verontrusten van deze soorten geen ontheffing nodig. Wel dient de algemene zorgplicht in acht genomen te worden.
- Bomen en struiken dienen buiten het broedseizoen van vogels te worden verwijderd, zodat overtreding van de FF-wet wordt voorkomen. Daarbij is het van belang dat de FF-wet geen standaard periode hanteert voor het broedseizoen; van belang is of een nest bewoond is. Indien een bewoond nest wordt aangetroffen, mogen er geen werkzaamheden uitgevoerd worden die het nest verstoren. Voor aanvang van de werkzaamheden dient een inspectie uitgevoerd te worden door een terzake deskundige ten aanzien van broedende vogels.
- In het plangebied is de streng beschermde Gewone dwergvleermuis waargenomen. Van de Gewone dwergvleermuis zijn geen verblijfplaatsen aangetroffen. De geplande werkzaamheden leiden niet tot schade aan de gunstige staat van instandhouding van de soort. Het aanvragen van een ontheffing is niet nodig.
- Er zijn in het plangebied geen Rode Lijst soorten te verwachten. Compensatie op basis van het provinciaal compensatiebeginsel van Zuid-Holland is daarom niet aan de orde.

5.2 Aanbevelingen

In artikel 2 van de FF-wet is de zorgplicht opgenomen. Deze bepaalt dat een ieder die weet dat zijn of haar handelen nadelige gevolgen voor flora en fauna veroorzaakt, verplicht is om maatregelen te nemen (voor zover redelijkerwijs kan worden gevraagd) die deze negatieve gevolgen zoveel mogelijk voorkomen, beperken of ongedaan maken.

Vanuit deze zorgplicht wordt aanbevolen om de te dempen sloten richting het open water te dempen, zodat de aanwezige vissen de kans krijgen te vluchten.

Daarnaast wordt geadviseerd om waar mogelijk een deel van het struweel rond de schapenweide te handhaven als nestgelegenheid voor vogels en foerageergebied voor vleermuizen.

Geadviseerd wordt om de natuurvriendelijke oevers van de nieuwe watergangen goed doordacht vorm te geven en deze in te planten met kansrijke soorten. Het verdient aanbeveling om een deel van de populatie van de Holpijp achter de garage te bewaren en in een nat depot te zetten en deze na realisatie van de oevers weer uit te zetten.

6 Bronnen

Geraadpleegde literatuur

Handreiking Flora- en faunawet, Dienst landelijk gebied, oktober 2006,

Kapteyn, K. 1995. Vleermuizen in het landschap. Over hun ecologie, gedrag en verspreiding. Schuyt & Co Uitgevers en Importeurs BV, Haarlem

ANWB, *Topografische Atlas Zuid-Holland 1:25.000*, 2004

Ministerie van Landbouw, natuurbeheer en voedselkwaliteit, *Rode Lijsten*, Den Haag, 2004

Ministerie van LNV. *Buiten aan het werk? Houd tijdig rekening met beschermde dieren en planten*. Ministerie van LNV, Den Haag

Geraadpleegde internetsites:

www.natuurloket.nl

www.minlnv.nl

www.ravon.nl

www.vleermuizen.be